

Indenrigs- og sundhedsministeren

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 28-09-2023
Enhed: PSYK
Sagsbeh.: SUMMSB
Sagsnr.: 2301398
Dok. nr.: 2819465

Patientrettigheder i børne- og ungdomspsykiatrien

I forbindelse med en igangværende undersøgelse fra Rigsrevisionen om overholdelse af patientrettigheder i børne- og ungdomspsykiatrien, er Indenrigs- og Sundhedsministeriet blevet bekendt med, at der efter alt at dømme fortsat er en uens praksis på tværs af regionerne for, hvornår en patient registreres som færdigudredt i børne- og ungepsykiatrien. Omdrejningspunktet for den uens registreringspraksis er, hvorvidt patienten kan registreres som værende færdigudredt, når behandlingstiltag er iværksat samtidig med, at udredningen af patienten fortsat pågår.

Hvis en patient er registreret som værende færdigudredt, inden det reelt er tilfældet, *kan* vedkommende være frataget muligheden for at gøre brug af sin ret til hurtig udredning, herunder ret til udvidet frit sygehusvalg, ligesom der af samme årsag *kan* være undladt at yde patienten vejledning herom.

Det er uacceptabelt, såfremt dette fortsat er tilfældet, og det er naturligvis afgørende, at den regionale registreringspraksis både afspejler det faktiske forløb, som patienten har været igennem, og at registreringen sker i overensstemmelse med den relevante lovgivning.

Udfordringer ift. at sikre ensartet regional praksis indgik også i Rigsrevisionens undersøgelse fra 2018 om overholdelse af udredningsretten på flere områder, herunder også børne- og ungepsykiatrien. I Rigsrevisionens beretning blev det bl.a. fremhævet, at der ikke var en ensartet forståelse af reglerne om udredningsretten i børne- og ungdomspsykiatrien. I den forbindelse bemærkede Statsrevisorerne, at regionerne efterspurgte mere vejledning fra det daværende Sundheds- og Ældreministerium om, hvornår udredningsretten kunne betragtes overholdt. Som følge heraf igangsatte Sundhedsministeriet i 2019 et arbejde med at opdatere vejledning nr. 9988 om frit sygehusvalg, udvidet frit sygehusvalg, ret til hurtig udredning og information til henviste patienter. Vejledningen gælder bredt i sygehusvæsenet og er dermed ikke begrænset til børne- og ungepsykiatrien. Det blev også aftalt ved Aftale om regionernes økonomi for 2020, at regionerne skulle sikre en ensartet implementering af udredningsretten på tværs af landet, samt at regionerne og det daværende Sundheds- og Ældreministeriet i samarbejde skulle udbygge vejledningen for en fælles og klar fortolkning af patientrettighederne.

Ved beretning fra juni 2022 fandt Statsrevisorerne det meget utilfredsstillende, at arbejdet med at opdatere vejledningen endnu ikke var afsluttet.

Jeg har derfor bedt mit ministerium om at sikre, at arbejdet med revidering af vejledningen med det samme prioriteres og færdiggøres hurtigst muligt og senest inden udgangen af 2023. Danske Regioner indgår i dette arbejde således, at vi får sikret en ensartet forståelse af reglerne på tværs af samtlige regioner.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har været i dialog med Danske Regioner om sagen for at afklare, hvorfor registreringspraksis er uens på tværs af regionerne. Danske Regioner har oplyst, at man er meget opmærksom på spørgsmålet og arbejder aktivt på at gennemgå og opdatere den relevante fællesregionale retningslinje for det psykiatriske område. Samtidig har regionerne hen over sommeren gennemført et arbejde med det formål at sikre ensartet registreringspraksis, så patienterne på tværs af landet modtager udredning og behandling i offentligt eller privat regi i overensstemmelse med patientrettighederne, og at registreringen er korrekt. Materialet forventes færdigt september 2023. Jeg har bedt ministeriet om at følge arbejdet tæt og modtage materialet fra regionerne, så snart det er færdiggjort med henblik på at vurdere, om der, udover arbejdet med vejledningen, skal tages yderligere skridt for at sikre en ensartet registreringspraksis, der lever op til reglerne på området.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet anerkender og beklager, at forløbet viser, at ministeriet ikke har fulgt tilstrækkeligt op på tidligere anbefalinger fra Rigsrevisionen, særligt med udredningstilladelse i børne- og ungespsykiatrien for øje.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ikke nærmere information om, hvordan patienterne er blevet vejledt om deres muligheder for at klage til Styrelsen for Patientklager over manglende overholdelse af udredningsretten eller for at søge erstatning hos Patienterstatningen, såfremt de har lidt en skade grundet en eventuelt forsinket udredning.

Denne sag viser mig, at man med rette kan sætte spørgsmålstejn ved, om patientrettighederne hænger rigtigt sammen i børne- og ungdomspsykiatrien, hvor udredning og behandling oftest pågår samtidig, eller om der kunne være behov for at gentænke dem, så patienterne ikke oplever, at rettighederne hviler på forudsætninger, som virkeligheden ikke afspejler.

Jeg vil derfor hurtigst muligt nedsætte et bredt sammensat rådgivende udvalg, der skal se på, om patientrettighederne i børne- og ungdomspsykiatrien bør gentænkes således, at de kan styrkes og forbedres for patienterne. Og i givet fald hvordan.

Det skal i den forbindelse påpeges, at regionernes arbejde med ensretning af regional registreringspraksis og Indenrigs- og Sundhedsministeriets arbejde med at opdatere vejledningen på området naturligvis pågår undervejs med arbejdet i det rådgivende udvalg, hvorfor der ikke er tale om et retstomt rum for patienterne, indtil mulige tilpasninger i patientrettighederne i børne- og ungdomspsykiatrien kan gennemføres.

Eventuelle tilpasninger af patientrettighederne i børne- og ungdomspsykiatrien skal også ses sammen med regeringens prioritering og udvikling af psykiatriområdet og særligt indsatsen over for børn og unge med psykiske lidelser. Senest har regeringen med Forslag til Finanslov for 2024 foreslået at styrke behandlingen i børne- og ungdomspsykiatrien.

Jeg forventer, at det rådgivende udvalg vil kunne fremlægge sine overvejelser om mulige tilpasninger i patientrettighederne i børne- og ungdomspsykiatrien første halvår af 2024. Jeg vil orientere udvalget herom.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde

Kopi sendt til Danske Regioner